

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid Sjöängsskolan i
Stockholms kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Sjöängsskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framtidsytande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Sjöängsskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver fördjupa sin analys av orsakerna till skillnader i kunskaps- och trygghetsresultat mellan flickor och pojkar och utifrån analysen leda och styra ett systematiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver analysera skillnader och avvikelser i lärarnas omdömen och betygssättning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 14 augusti 2025 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2024:5194) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Sjöängsskolan leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa samt inkommen dokumentation.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn följer kontinuerligt och på olika sätt upp och analyserar skolans kunskapsresultat, undervisningens genomförande, lärares förutsättningar att bedriva undervisningen samt hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Rektorn gör en bred uppföljning av kunskapsresultaten som bland annat omfattar betyg och omdömen, resultat från nationella prov, kartläggningar och elevfrånvaro. Uppföljningen genomförs regelbundet under läsåret exempelvis vid terminsslut och läsårsslut, men också löpande under klasskonferenser och i planerade uppföljningsmöten mellan lärare och elevhälsan. Rektorn skaffar sig en tydlig bild av styrkor och utvecklingsbehov i undervisningen genom egna och biträdande rektorers lektionsobservationer samt genom att ta del av lärarnas terminsvisa utvärderingar av sin egen undervisning. Lärarnas förutsättningar att bedriva undervisningen följer rektorn upp genom systematiska samtal med biträdande rektorer, arbetslagsledare och mentorer på högstadiet. Rektorn bedriver ett välfungerande analysarbete som görs på olika nivåer; dels genom analysmöten löpande under läsåret med fokus på enskilda klasser, dels övergripande för hela skolan terminsvis. Lärarna deltar i analysen av kunskapsresultat varje läsårsslut utifrån ett underlag som rektorn har försett dem med. Rektorn analyserar tillsammans med lärarna och identifierar såväl utvecklingsområden som framgångsfaktorer och har funnit orsaker till ökad måluppfyllelse i flera ämnen i årskurs 9. Framgångsfaktorer har exempelvis varit att elevernas

närvaro har förbättrats och att lärarna på högstadiet tidigare fångar upp elever som riskerar att inte nå kunskapskraven. Rektorn gör även en självständig analys i vilken hen exempelvis jämför resultat mellan stadier, kön, frånvaro och elevers bakgrund. Rektorn har dragit tydliga slutsatser och söker förklaringar till olika resultat. Exempelvis har rektorn kunnat identifiera att undervisningen skiljer sig mellan stadierna och mellan olika lärare och att skolan därför behöver utveckla en likvärdighet i undervisningens kvalitet över hela skolan. Rektorn har konstaterat att värdegrundsarbetet på skolan har avtagit som en effekt av att värdegrunds- och individteamet lagts ner. Via lärares svar på enkäter har rektorn kunnat konstatera att lärarna önskar en större transparens och delaktighet i det systematiska kvalitetsarbetet.

Utifrån de behov som har identifierats fattar rektorn beslut om åtgärder för att ytterligare förbättra verksamheten och om resursfördelning. För att möta behovet av att göra undervisningen mer likvärdig mellan stadierna har rektorn infört arbetslagsledare på varje stadie, vilka träffas regelbundet för att driva gemensamt skolutvecklingsarbete och skapa samsyn. I syfte att skapa transparens i det systematiska kvalitetsarbetet och tydliggöra hur målen för utvecklingsarbetet tas fram har rektorn inlett ett utvecklingsarbete tillsammans med skolledningsgruppen, elevhälsan och arbetslagsledarna. Rektorn har också återinfört värdegrunds- och individteamet för att säkerställa att värdegrundsarbetet kopplas till läroplanen och utgör en naturlig del i undervisningen. Rektorn utvärderar resursfördelningen löpande och omfördelar vid behov resurser. Exempelvis har rektorn följt upp effekten av arbetet i de särskilda undervisningsgrupperna på mellan- och högstadiet och konstaterat att bemanningen i högstadiets särskilda undervisningsgrupp behöver förstärkas.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn leder det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag, och organiserar så att obehöriga lärare får en planerad introduktion på skolan och stöd i sitt arbete och sin undervisning. Lärarna har flera ändamålsenliga mötesforum för samverkan, exempelvis arbetslagsmöten, ämnesmöten och arbetsplatsträffar. Under föregående och innevarande läsår har skolan genomgått flera organisationsförändringar, bland annat för att skapa en likvärdig organisation vad gäller arbetssätt och förhållningssätt på alla stadier. Flera personer i ledningsgruppen är relativt nya på sina tjänster och det har förekommit betydande frånvaro i skolledningen. Detta har inneburit en oro i organisationen, att beslutsfattande ibland tagit längre tid än vanligt och att vissa lärare har upplevt ett ökat avstånd till närmaste chef.

Rektorn har skapat en ny organisation för samverkan mellan lärare och med elevhälsan och det kollegiala lärandet bedrivs utifrån beslutade utvecklingsområden. Såväl elevhälsan som lärarna uttrycker i intervjuer att de tycker att förändringen har en del negativa effekter, exempelvis upplever lärare ett ökat avstånd mellan lärare och elevhälsa och att de inte får samma stöd som tidigare. Det kollegiala lärandet bedrivs regelbundet och systematiskt utifrån beslutade utvecklingsområden. Exempelvis arbetar samtliga arbetslag med utveckling av undervisningen genom ett arbetssätt där lärare gör lektionsbesök och genomför kollegiala samtal utifrån områden som lärare finner utmanande. Skolan har tydliga rutiner och förhållningssätt kring exempelvis ordningsregler, frånvarohantering och anmälan om kränkande behandling, vilka är kända och tillämpas av personalen. Obehöriga och nyanställda lärare får en planerad och noga övervägd introduktion då rutiner och förhållningssätt går igenom och lärarna får mentorer.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Rektorn ger viss ledning och styrning kring frågor som rör skolans jämställdhetsarbete, men styr inte ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. Rektorns uppföljning utifrån ett jämställdhetsperspektiv är bred genom att hen exempelvis följer upp kunskapsresultat, trygghetsresultat, anmälan om kränkande behandling samt val av gymnasieprogram utifrån kön. Rektorn har beskrivit för lärarna och elevhälsan att resultaten i Skolinspektionens skolenkät 2024 visar att flickor upplever lägre grad av trygghet än pojkar och också har en lägre grad av nöjdhet med undervisningen än pojkar. Hen har även lyft fram att pojkar har lägre kunskapsresultat än flickor och att det synliggörs i gymnasievalet att elevernas val av gymnasieprogram baseras på könsstereotypiska normer. I intervjuer beskrivs en kultur på skolan som innebär att pojkar tillåts ta stor plats och att de upplevs vara stökiga. Vid Skolinspektionens lektionsobservationer bekräftas bilden av att pojkar ofta får mest uppmärksamhet av läraren och hörs mest. Elever beskriver i intervju att flickor är mer studiemotiverade än pojkar och att vissa lärare ägnar pojkarna mer uppmärksamhet. Visserligen har lärarna och elevhälsan varit involverade i samtal kring skillnader i resultaten mellan flickor och pojkar, men rektorn har inte gjort en systematisk orsaksanalys som kan förklara orsakerna till skillnaden mellan könen avseende kunskaps- och trygghetsresultat och som kan ligga till grund för att sätta in effektiva åtgärder för att säkerställa att flickor och pojkar ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. Det finns en medvetenhet hos såväl rektorn som lärare och elevhälsa om att arbetet med jämställdhet behöver förbättras och lärare beskriver att de behöver öka sin kompetens inom området jämställdhet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver fördjupa sin analys av orsakerna till skillnader i kunskaps- och trygghetsresultat mellan flickor och pojkar och utifrån analysen leda och styra ett systematiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte leder och styr ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan som säkerställer att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. Det riskerar att medföra att elevernas lärande och personliga utveckling begränsas.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna organiserar ett jämställdhetsarbete som systematiskt och löpande analyseras så att könsmönster kan uppmärksammas i alla aspekter. Det kan förslagsvis handla om att utifrån ett könsperspektiv följa upp och analysera kunskapsresultat men också analysera trygghetsresultat och studiero, skolkultur, talutrymme i klassrummen samt hur normer och könsmönster lyfts i undervisningen. Rektorn bör sträva efter att samtlig personal ska ha en medvetenhet om hur normativa föreställningar riskerar att begränsa elever i deras lärande, val och utveckling och skolans roll i att motverka detta.

För vidare läsning rekommenderas Skolinspektionens rapport om lärares arbete med att tidigt motverka könsbundna val¹ samt Skolverkets material Aktivt jämställdhetsarbete i skolan.²

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3

¹ Skolinspektionen (2024). *Lärares arbete med att tidigt motverka könsbundna val*. Tematisk kvalitetsgranskning. Stockholm: Skolinspektionen.

² Skolverket (2024). Hämtad från Skolverkets hemsida <https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/aktivt-jamstalldhetsarbete-i-skolan> hämtad 4 november 2024.

Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsan och elever, vid lektionsobservationer och av inkommen dokumentation samt officiell statistik.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Det förekommer naturliga inslag i undervisningen som stärker elevernas motivation att lära och lärarna har höga förväntningar på eleverna. Flera lärare motiverar eleverna genom att uppmuntra eleverna och ge dem beröm för det arbete de utför. Genom att ge eleverna återkoppling på uppgifter som de tyckt är svåra och synliggöra lärandet för eleverna stärker lärarna elevernas självförtroende. Lärarna visar eleverna att de har höga förväntningar på dem, exempelvis genom att uppmana dem att prova svårare uppgifter eller att i förväg visa provfrågor som visar vad läraren förväntar sig att eleverna ska kunna i slutet av ämnesområdet. Lärarna motiverar eleverna genom att exempelvis berömma dem eller att ställa krav på att de ska visa vad de lärt sig i slutet av lektioner.

Lärarna anpassar innehållet i undervisning och arbetssätt väl till aktuell elevgrupp så att arbetet anpassas, stimulerar och utmanar alla elever, oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling. Detta gör lärarna bland annat genom att ge eleverna uppgifter de kan klara av att genomföra och erbjuda alternativa arbetssätt. Lärarna anpassar undervisningen utifrån olika grupper och på individnivå med extra anpassningar i form av exempelvis anpassat material eller anpassade redovisningsformer.

Elevhälsan har utbildat lärarna kring neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och lärarna får vid behov stöd av elevhälsan för att möta olika elevers behov i undervisningen. Elever som har kommit långt i sin kunskapsutveckling får svårare eller fördjupande uppgifter.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

I undervisningen ger lärarna eleverna möjligheter att resonera fritt, samt att reflektera över sitt eget lärande och prova olika strategier för lärande. Nyheter och skönlitteratur används av lärarna som samtalsunderlag för känsliga ämnen, och lärarna arbetar aktivt med källkritik. Lärarna samtalar med eleverna i mindre grupper och gör eleverna delaktiga i att skapa ett tillåtande klassrumsklimat så att eleverna vågar prata om det som är svårt eller känsligt. Lärarna erbjuder också eleverna att reflektera kring sitt eget lärande. Det gör lärarna exempelvis genom att låta eleverna beskriva vad de

lärt sig i korta texter eller på minitavlor. I undervisningen ger lärarna eleverna möjlighet att prova olika strategier för sitt lärande genom att till exempel visa eleverna olika arbetssätt och studieteknik för olika typer av uppgifter.

Lärarna ger eleverna möjlighet att lämna synpunkter på undervisningen och komma med förslag och önskemål på undervisningens utformning och innehåll. Lärarna ställer exempelvis frågor till eleverna i slutet av lektioner kring om eleverna vill att läraren ska förändra någonting i undervisningen. De samlar även in synpunkter på undervisningen genom exit tickets och låter elever fylla i en enkät samt gör terminsutvärderingar av undervisningen. Lärarna beskriver att de använder sig av elevernas synpunkter och önskemål när de planerar undervisningen genom att exempelvis i högre grad använda arbetssätt som eleverna uppskattat eller att utgå ifrån elevernas intressen. Däremot visar granskningen att eleverna inte uppfattar att deras synpunkter påverkar undervisningen i särskilt hög grad, vilket också bekräftas av resultatet i Skolinspektionens skolenkät 2024.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är tydligt strukturerad och varierad och lärarna ger eleverna ett aktivt lärarstöd samt tydliggör syftet med undervisningen. Lektionerna innehåller en tydlig start med en gemensam introduktion som förmedlar lektionsinnehållet, arbetssättet och målet med de uppgifter som eleverna ska utföra. Lärarna tydliggör syftet med undervisningen genom att knyta an till elevernas vardag och till de betygskriterier som anges i läroplanen. Lärarna följer en gemensam mall för lektionsstruktur som anpassas i förhållande till elevernas ålder och mognad. De flesta lektionerna har ett sammanfattande avslut, medan andra lektioner avslutas med att eleverna främst plockar undan sitt material. Lärarna varierar och skapar ett logiskt flöde i undervisningen genom att följa den presenterade strukturen och växlar mellan olika typer av uppgifter och aktiviteter. Exempelvis arbetar eleverna med muntliga och skriftliga uppgifter enskilt, i par eller i helklass och lärarna växlar mellan elevaktiva arbetssätt och genomgångar eller film. Eleverna bibehåller därigenom sitt engagemang under lektionerna. Lärarna ger eleverna aktivt lärarstöd så att de förstår, kommer igång och bibehåller engagemang. Detta gör lärarna genom att ge tydliga instruktioner till hela gruppen, demonstrera arbetssätt samt ge enskilda förklaringar till vissa elever. Under Skolinspektionens lektionsobservationer uppmärksammar de flesta lärarna elever som behöver hjälp och ser till att eleverna förstår och kommer igång med sitt skolarbete, men under ett par lektionsobservationer får elever inte tillräckligt med lärarstöd för att komma igång med sina uppgifter och bibehålla sitt engagemang.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom området men vill påtala vikten av att rektorn säkerställer att eleverna under samtliga lektioner får ett aktivt lärarstöd.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6–7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa, elever, lektionsobservationer, inkommen dokumentation samt officiell statistik.

Arbetet för studiero och lugn miljö

Personalen bedriver ett samlat arbete för att främja studiero på skolan och det finns samsyn och gemensamma förhållningssätt i arbetet. Lärarna diskuterar förhållningssätt kopplat till studiero kontinuerligt i olika forum och det finns gemensamma metoder och arbetssätt för att skapa en lugn miljö på lektionerna som huvudsakligen tillämpas av lärarna. Exempel på gemensamma arbetssätt är gemensam struktur för lektionerna, insamling av elevernas mobiltelefoner vid lektionsstart och att eleverna har fasta placeringar i klassrummen. Det framgår av granskningen att det finns lärare på skolan som har svårigheter att upprätthålla studiero i enstaka grupper och dessa lärare får stöd av skolledningen, elevhälsan och förstelärare. Eleverna är delaktiga i arbetet med studiero. Exempelvis får eleverna skriva i reflektionsbok om studieron och hur de kan bidra till att förbättra densamma. Elever på högstadiet får dessutom vara med och bestämma om regler för att främja studiero i början av läsåret. Vid behov vidtar lärarna ändamålsenliga åtgärder för att säkerställa en lugn miljö. Det kan vara att påkalla elevers uppmärksamhet, växla aktivitet eller att tillrättavisa elever. I Stockholms Stads brukarundersökning 2024 framgår att eleverna i årskurs 8 upplevde brister i studiero. I intervju med elever beskriver flera elever i högstadiet att det tidigare var sämre studiero på lektionerna men att den nu har förbättrats.

Arbetet för trygghet

Rektorn bedriver ett medvetet arbete med att skapa trygghet på skolan genom att följa upp elevernas upplevelse av trygghet, analysera resultaten och sätta in åtgärdande och förebyggande insatser. Det finns ett gemensamt förhållningssätt kring trygghetsarbetet på skolan och rektorn leder ett trygghetsfrämjande arbete. Bland annat finns det tydliga och välkända gemensamma ordningsregler, samsyn kring rutiner för disciplinära åtgärder och rektorn har varit tydlig med att alla lärare är ansvariga för alla elever på skolan. Personalen på skolan arbetar främjande för att skapa en trygg miljö, exempelvis genom att skapa goda relationer med eleverna, vara tillgängliga för spontana samtal med elever samt genom att värna om ett tillåtande klassrumsklimat. Rektorn följer tillsammans med lärarna och elevhälsan regelbundet upp elevernas upplevelse av trygghet genom bland annat trygghetsenkäter, Stockholms Stads brukarenkät och genom formella och informella samtal med elever och vårdnadshavare. Rektorn använder i sin uppföljning även statistik utifrån kränkingsanmälningar och incidentrapporter. Resultatet av uppföljningarna analyseras på olika sätt. Lärarna analyserar resultat av olika uppföljningar i arbetslag samt sätter upp mål anpassade till respektive arbetslags elevgrupp. Eleverna deltar i analysen utifrån frågor som lärarna väljer ut. Rektorn har i analysen av tryggheten på skolan exempelvis uppmärksammat att elever upplever otrygghet under raster, i övergångar mellan lektioner och vid toaletter på lågstadiet samt att enskilda elever behöver ett ökat stöd för att inte skapa otrygghet för andra elever. Utifrån analyserna har rektorn satt in olika insatser för att förbättra tryggheten. Bland annat har rektorn förstärkt vuxennärvaron på rasterna och sett till att toaletternas lås har lagats. Rektorn har också omfördelat resurser för att förstärka stödet kring enskilda elever och intensifierat arbetet för att stoppa pågående kränkningar.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till

bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, inkommen dokumentation samt officiell statistik.

Kvalitetssäkring av bedömningar, omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn ser till att lärarna använder olika metoder för att kvalitetssäkra sina bedömningar. Rektorn leder arbetet genom att se till att alla lärare använder olika metoder, vilka kan skilja sig åt mellan stadierna. En stor del av arbetet grundar sig i att merparten av lärarna arbetar gemensamt, inom årskursen eller ämnet, med planering av undervisningen och i denna ingår gemensamma bedömningssituationer och bedömningsuppgifter som lärarna bedömer tillsammans. Skolverkets obligatoriska bedömningsstöd används och lärare för de yngre åldrarna arbetar kontinuerligt med screeningar i exempelvis läsinlärning och resultaten av dessa används även som ett stöd i bedömningsarbetet. Vid bedömning av nationella prov organiserar rektorn tillfällen då lärare gemensamt arbetar med att sambedöma. I vissa ämnen är de nationella proven avidentifierade.

Granskningen visar att rektorn ger lärarna goda förutsättningar att samverka kring bedömningsfrågor. Rektorn organiserar verksamheten så att lärarna regelbundet diskuterar frågor som rör bedömning, tolkning av styrdokument och elevprestationer. Lärarna har inplanerad mötestid, exempelvis under ämneskonferenser och mitterminskonferenser, samt har tid avsatt för sambedömning av nationella prov. Lärare beskriver också att de har goda möjligheter till spontana möten med kollegor kring bedömningsfrågor. På mötena jämför lärarna olika elevers uppgifter och resonerar om vilken bedömningsnivå som är lämplig i olika fall. Dock beskriver rektorn att det finns behov av att skapa ett mer likvärdigt innehåll i lärarnas möten för att öka likvärdigheten mellan skolans olika stadier.

Rektorns analys av omdömen och betyg

Rektorns analys av avvikelser i bedömningen och betygsättningen är begränsad, liksom rektorns kännedom om eventuella avvikelser och under hur lång tid dessa funnits. Rektorn har uppmärksammat att vissa arbetslag sätter högre betyg jämfört med andra arbetslag och att betygen ibland skiljer sig åt när elever går från mellanstadiet till högstadiet. Dock har rektorn inte analyserat orsaken till dessa skillnader. Rektorn följer varken upp eller analyserar avvikelser mellan nationella prov och betyg eller avvikelser i omdömen och betyg mellan lärare i samma ämne. Rektorn har arbetat på skolan under ett läsår och har inte kännedom om hur eventuella avvikelser har sett ut över tid. Skolverkets statistik för läsåret 2022–2023 visar på betydande avvikelser mellan nationella prov och betyg i vissa ämnen, exempelvis engelska och svenska. Rektorn har inte efterfrågat förklaringar från lärarna till dessa avvikelser. Det har dock förekommit att

lärare självmant har beskrivit orsaker till avvikelser mellan resultat på nationella prov och betyg.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver analysera skillnader och avvikelser i lärarnas omdömen och betygssättning.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte gjort en tydlig analys kring skillnader i omdömen/betyg eller avvikelser mellan nationella prov och omdömen/betyg samt tagit fram relevanta förklaringar till dessa. Då en fördjupad analys saknas riskerar rektorn att inte kunna säkerställa en likvärdig bedömning och inte heller kunna säkerställa lärarnas kompetens kring bedömning.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna analyserar omdömen och betyg för att ge lärarna möjlighet att reflektera över sina bedömningar. Vid avvikelser i bedömningen mellan kön, ämnen eller årskurser bör rektorn söka förklaringar till dessa samt säkerställa att skillnaderna inte beror på lärarnas bedömarkompetens. Rektorn behöver även säkerställa att avvikelse mellan resultat på nationella prov och omdömen/betyg inte beror på lärarnas bedömarkompetens.

Beslutet har fattats av Anna Cervell, utredare.

I den slutliga handläggningen har Malin Larsson, utredare (föredragande) och Janette Örning Alm, utredare, medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Åtta lektionsobservationer.
- Tre gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för möjlighet till yttrande.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 1 och 2 oktober 2024. Besöket genomfördes av utredare Malin Larsson och Janette Örning Alm.

Sjöängsskolan är en kommunal grundskola belägen i Stockholms kommun. Skolan har elever i förskoleklass och årskurserna 1–9. Förskoleklassen ingår inte i granskningen. Vid granskningstillfället går cirka 750 elever i årskurs 1–9. Skolan leds av en rektor som till sin hjälp har tre biträdande rektorer.